

PROGRAMACIÓN DE PORTUGUÉS 2º ESO Curso 2019-20
2º de ESO

Vid. Introducción, contextualización, actividades extraescolares na 1ª parte da Programación

Segunda Lingua Estranxeira. 2º de ESO

Obxectivos

Contidos Criterios de avaliación Estándares de aprendizaxe Competencias clave

Bloque 1. Comprensión de textos orais

B1.1. Uso de estratexias de comprensión das mensaxes orais:

- Uso do contexto verbal e non verbal, e dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto;
- Uso dos coñecementos referenciais sobre o tema.
- Identificación de palabras clave.
- Adaptación da escoita á súa finalidade (global e/ou específica)
- Identificación dos recursos lingüísticos ou temáticos adquiridos.
- Inferencia do significado probable das palabras ou das frases que descoñece, a partir do contexto e das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira.

B1.2. Tolerancia da comprensión parcial ou vaga nunha situación comunicativa.

B1.3. Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando repeti-

B1.1. Comprender preguntas e informacións relativas á información persoal e pública moi básica (identificación persoal, gustos, etc.), así como instrucións e peticións elementais relativas ao comportamento e actividades na aula.

B1.2. Usar estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto: anticipación do

contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, e uso dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece.

B1.3. Comprender o sentido global e as informacións específicas máis salientables de mensaxes orais sinxelas e moi básicas (por exemplo, onde e cando ocorre algo, seguir instrucións ou indicacións, identificar persoas que posúen algo, obxectos e lugares descritos

SLEB1.1. Comprende preguntas básicas moi sinxelas e habituais sobre asuntos persoais ou educativos (información básica de carácter persoal, solicitudes de enderezo sinxelas a lugares moi coñecidos, etc.) sempre que se fale de xeito pausado e ben articulado, e se repita se o necesita.

CCL

CAA

CCEC

CD

SLEB1.2. Comprende frases e expresións habituais relacionadas con necesidades inmediatas (datas, prezos, pequenas doenzas, etc.) e temas con que está moi familiarizado, e segue instrucións e consignas de aula.

CCL

CAA

CCEC

CD

SLEB1.3. Comprende o sentido global e a información máis salientable de textos orais procedentes de medios audiovisuais ou de internet, breves como instrucións e comunicados, con estruturas previamente traballadas, léxico moi común relacionado con necesidades

inmediatas e accións presentes moi habituais, sempre que se fale de xeito moi pausado e ben articulado, e poida volver escoitar o dito.

- CCL
- CAA
- CCEC
- CD

B1.4. Memorización de expresións orais breves significativas (saúdos, despedidas, consignas de aula, preguntas sobre idade, orixe, etc.) cun vocabulario básico, etc.) emitidas cara a cara, gravadas ou en soporte multimedia, sobre situacións habituais de comunicación, se se fala moi amodo e con moita claridade.

B1.4. Comprender o esencial en conversas moi básicas e breves sobre temas cotiáns habituais e de necesidade inmediata, previamente traballados, relativas ao ámbito persoal e público moi elemental, sempre que se fale con lentitude, articulando de forma clara e comprensible.

SLEB1.4. Comprende a información esencial en conversas breves e moi sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un/unha mesmo/a, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición moi básica dunha persoa, un obxecto ou un lugar, e estados de saúde, sensacións e sentimentos moi elementais.

- CCL
- CAA
- CCEC
- CD

Bloque 2. Produción de textos orais

- B2.1. Estratexias de produción:
  - Planificación:
  - Identificación do contexto, do destinatario e da finalidade da produción ou da interacción.
  - Adecuación do texto ao destinatario,

ao contexto e á canle,
escollendo os expoñentes lingüísticos
necesarios para lograr
a intención comunicativa

– Execución:

– Percepción da mensaxe con
claridade, distinguindo a súa
idea ou ideas principais e a
súa estrutura básica.

– Activación dos coñecementos

B2.1. Pronunciar de xeito intelixible,
aínda que se cometan erros de
pronuncia polos que as persoas
interlocutoras teñan que solicitar
repeticións para entender a mensaxe.

B2.2. Interactuar de xeito sinxelo
en intercambios claramente estruturados,
utilizando fórmulas moi
básicas relativas a saúdos, despedidas,
agradecementos e presentacións,
colaborando para entender
e facerse entender.

B2.3. Intercambiar de xeito intelixible
información sobre si mesmo/a
e sobre accións e nocións (horarios,
datas e cantidades) moi habi-

SLEB2.1. Na maioría das actividades
de aula, amosa unha actitude
positiva polo uso da lingua estranxeira
en diferentes situacións comunicativas,
esforzándose por utilizala
aínda que teña que recorrer
a outras linguas para pedir axuda
ou aclaracións.

CSIEE

CCL

CAA

CCEC

CD

SLEB2.2. Utiliza de xeito espontáneo
as formas de cortesía máis
sinxelas e habituais relativas a saúdos,
despedidas, agradecementos
e presentacións, colaborando
para entender e facerse entender,
e fai e responde intelixiblemente
preguntas sinxelas sobre si mesmo/
a e sobre actividades moi co-

CCL

CAA

□□ CCEC

□□ CD

– Expresión da mensaxe con claridade e coherencia básica, estruturándoa adecuadamente e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto memorizados e traballados na clase previamente.

– Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles.

– Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.

– Lingüísticos:

– Modificación de palabras de significado parecido.

– Definición ou paráfrase dun termo ou expresión.

– Uso da lingua materna ou "estranxeirizar" palabras da lingua meta.

– Petición de axuda.

– Paralingüísticos:

tuais da vida diaria, usando un repertorio básico de palabras e frases moi simples memorizadas, e facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito.

□□ B2.4. Dar e obter información sobre datos básicos persoais e bens e servizos moi elementais, utilizando un repertorio moi básico de expresións moi sinxelas e habituais sobre estes datos.

múns da vida social diaria e do tempo libre, en situacións de comunicación significativas para a súa idade e o seu nivel escolar.

□□ SLEB2.3. Desenvólvese entendendo o suficiente e facéndose entender en situacións moi habituais relacionadas coa xestión e transaccións moi sinxelas relativas a

necesidades inmediatas, nas que pide e dá información sobre lugares, horarios, datas, prezos, cantidades e actividades máis comúns para a súa idade e o seu nivel escolar.

CCL

CAA

CCEC

CD

SLEB2.4. Participa en conversas informais breves e moi básicas, cara a cara, e reacciona adecuadamente para establecer contacto social elemental, intercambiar información moi básica, manifestar os seus gustos, facer invitacións e ofrecementos elementais (invitar a ir a unha actividade, pedir ou ofrecer algo na clase, etc.), e pedir e dar indicacións moi básicas para ir a un lugar.

CCL

CAA

CCEC

CD

SLEB2.5. Preséntase e dá e obtén información básica e sinxela sobre si mesmo/a e sobre o funcionamento de bens e servizos relativos a temas moi cotiáns (horarios dun museo, maneira de chegar, etc.),

CCL

CAA

CCEC

CD

– Sinalización de obxectos, uso de deícticos ou realización de accións que aclaran o significado.

– Uso de linguaxe corporal culturalmente pertinente (acenos, expresións faciais, posturas, e contacto visual ou corporal).

– Uso de elementos cuasiléxicos (hum, puah, etc.) de valor comunicativo.

B2.2. Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse

comprender.

B2.3. Rutinas ou modelos elementais de interacción segundo o tipo de situación de comunicación: chegada e saída do centro docente, conversa telefónica, compravenda e outras, igualmente cotiás moi básicas.

en conversas moi básicas sobre temas predicibles, se pode solicitar, con preguntas sinxelas e directas, a colaboración da persoa interlocutora para entender e facerse entender.

Bloque 3. Comprensión de textos escritos

B3.1. Estratexias de comprensión:
– Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema, a partir da información superficial: imaxes, organización na páxina, títulos de cabeceira, etc.

– Identificación do tipo de lectura demandado pola tarefa (en superficie ou oceánica, selectiva,

B3.1. Utilizar estratexias de lectura (recursos ás imaxes, aos títulos e a outras informacións visuais, aos coñecementos previos sobre o tema ou sobre a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a información máis importante e deducindo o significado de

SLEB3.1. Comprende con fluidez textos adaptados relativos a temas do seu interese.

CCL

CD

CAA

CSIEE

SLEB3.2. Comprende avisos, obrigas, prohibicións e consignas básicas e predicibles, referidas a necesidades inmediatas, de estrutura

CCL

CAA

CCEC

– Distinción de tipos de comprensión necesarios para a realización da tarefa (sentido xeral, información

esencial e puntos principais).

– Formulación de hipóteses sobre contido e contexto.

– Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais, e do coñecemento e as experiencias noutras linguas.

– Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos.

B3.2. Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.

palabras e expresións non coñecidas.

B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas, e comprender avisos, obrigas e prohibicións moi sinxelas e predicibles e traballadas previamente, referidas a necesidades inmediatas, de estrutura moi sinxela e con apoio visual.

B3.3. Comprender información relevante e previsible en textos breves, moi sinxelos e ben estruturados, con conectores moi básicos e relativos a coñecementos e experiencias propias da súa idade.

B3.4. Comprende textos propios de situacións cotiás próximas onde se dan a coñecer bens se servizos ou acontecementos (anuncios publicitarios elementais, folletos, catálogos, invitacións, etc.), e con apoio visual cando teña certa dificultade. moi sinxela, especialmente se contan con apoio visual.

SLEB3.3. Comprende información básica e moi sinxela de correspondencia persoal breve na que se fala de si mesmo/a e sobre sentimentos, preferencias e afeccións, referidos a temas moi cotiás e propios da súa idade.

CCL

CAA

CCEC

SLEB3.4. Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo moi sinxelo, e con apoio visual, sobre temas coñecidos como actividades escolares e de lecer, hábitos saudables, etc., próximos á súa idade e á súa experiencia.

CCL

CAA

CCEC

CD

Bloque 4. Producción de textos escritos

B4.1. Estratexias de produción:

– Planificación:

– Mobilización e coordinación das propias competencias xerais e comunicativas co fin de realizar eficazmente a tarefa (repasar o que se sabe sobre o tema, o que se pode ou se quere dicir, etc.).

– Localización e uso adecuado

B4.1. Aplicar estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa na aula.

B4.2. Completar documentos moi básicos nos que se solicite infor-

SLEB4.1. Elabora textos sinxelos a partir de modelos, empregando expresións e enunciados traballados previamente, para transmitir información ou con intencións comunicativas propias da súa idade e do seu nivel escolar.

CCL

CD

CAA

CSIEE

SLEB4.2. Completa un cuestionario sinxelo con información persoal moi básica e relativa aos seus da-

CCL

CAA

_ recursos lingüísticos ou temáticos

(uso dun dicionario ou dunha gramática, obtención de axuda, etc.).

- Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos moi sinxelos de textos escritos, para elaborar os propios textos.
- Execución:
- Elaboración dun borrador seguindo textos modelo.
- Estruturación do contido do texto.
- Organización do texto en parágrafos curtos abordando en cada un unha idea principal, conformando entre todos o seu significado ou a idea global.
- Expresión da mensaxe con claridade axustándose aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto.
- Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles.
- Recurso aos coñecementos previos (utilizar frases feitas e locucións, do tipo "agora volvo", "páreceme ben", etc.).
- Revisión:
mación persoal.

B4.3. Escribir mensaxes moi sinxelas e moi breves con información, instrucións e indicacións moi básicas relacionadas con actividades cotiás e de necesidade inmediata.

B4.4. Producir textos curtos a partir de modelos sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto. tos persoais, aos seus intereses ou ás súas afeccións.

CCEC

CD

SLEB4.3. Escribe avisos, notas, instrucións, tarxetas postais, felicitacións, bandas deseñadas, tiras cómicas e mensaxes en soporte dixital moi sinxelas e breves, relativos a actividades presentes e a necesidades inmediatas.

CCL

CAA

CCEC

CD

SLEB4.4. Escribe correspondencia moi breve e sinxela, a partir dun modelo, substituíndo unha palabra ou expresión por outra para unha funcionalidade ou tarefa determinada (informar, preguntar, invitar, etc.) tanto de forma manuscrita como en formato dixital, cunha presentación limpa e ordenada.

CCL

CAA

CCEC

CD

– Identificación de problemas, erros e repeticións.

– Atención ás convencións ortográficas e aos signos de puntuación.

– Presentación coidada do texto (marxes, limpeza, tamaño da letra, etc.).

– Reescritura definitiva.

Bloque 5: Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe

a

c

d

i

o

B5.1. Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos.

– Sons e fonemas vocálicos.

– Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións.

– Procesos fonolóxicos máis básicos.

– Acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración.

B5.2. Patróns gráficos e convencións ortográficas.

– Uso das normas básicas de ortografía

da palabra.

– Utilización adecuada da ortografía da oración: coma, punto e coma, puntos suspensivos, parénteses e comiñas.

B5.3. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos:

– Recoñecemento e uso de convencións sociais básicas e normas de cortesía propias da súa

B5.1. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso máis básico, recoñecendo o seu significado evidente, e pronunciar e entoar con razoable comprensibilidade, aínda que teña que repetir varias veces para se facer entender.

B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas, tipográficas e de puntuación, con corrección suficiente para o seu nivel escolar.

B5.3. Utilizar para a comprensión e produción de textos orais e escritos os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos a relacións interpersoais, comportamento e convencións sociais, respectando as normas de cortesía máis básicas nos contextos respectivos.

B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras

SLEB5.1. Identifica sons e grafías de fonemas básicos, produce con suficiente intelixibilidade léxico e estruturas moi básicas, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.) e persevera no uso de patróns moi básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases.

CCL

CAA

CCEC

CD

SLEB5.2. Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito

(saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento, etc.), e amosa respecto polas diferenzas que poidan existir en aspectos culturais como hábitos, horarios, etc.

CCL

CD

CAA

CCEC

SLEB5.3. Nas actividades de aula, pode explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de

CCL

CD

_ rexistros informal e estándar, e da linguaxe non verbal elemental na cultura estranxeira.

– Achegamento a algúns aspectos culturais visibles: hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas; condicións de vida elementais (vivenda); relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comida, lecer, deportes, comportamentos proxémicos básicos, lugares máis habituais, etc.; e a costumes, valores e actitudes moi básicos e máis evidentes sobre aspectos propios da súa idade nos países onde se fala a lingua estranxeira.

– Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso.

– Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.

B5.4. Plurilingüismo:

– Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha comou frases que descoñece a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas

que coñece.

B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.

B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos de devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, e utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, sempre que sexan traballados en clase previamente. significados tomando en consideración os coñecementos e as experiencias noutras linguas.

CAA

CCEC

SLEB5.4. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

CCL

CD

CAA

CCEC

SLEB5.5. Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información sobre datos persoais, felicitar, invitar, etc.) utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, moi básicos e traballados previamente.

CCL

CAA

CCEC

– Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando as competencias que se posúen como persoa plurilingüe.

B5.5. Funcións comunicativas:

– Iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais básicas propias da súa idade.

– Descrición de calidades físicas e abstractas moi básicas de persoas, obxectos, lugares e actividades.

– Narración de acontecementos e descrición de estados e situacións presentes, e expresión moi básica de sucesos futuros.

– Petición e ofrecemento de información e indicacións, e expresión moi sinxela de opinións e advertencias.

– Expresión do coñecemento, o descoñecemento e a certeza.

Contidos discursivo-sintácticos

Expresión de relacións lóxicas: adición (*e, nem, e também*); disxunción (*ou, ou...ou*); oposición/ contraste (*mas*); causa (*porque; por isso*); finalidade (*para + Inf.*); comparación (*mais/menos/ tão + Adj./Adv.+ (do) que/ como /quanto; maior / mais pequeno...*); superlativo absoluto (*-íssimo, -lmo*).

Relacións temporais (*antes, agora, depois; em seguida, logo*).

Afirmación (sentenzas declarativas afirmativas;

proforma (p. ex. *eu também; certamente*).

□□ Exclamación (formas elípticas: *Que (+ Subst.) + Adj.*, p. ex. *Que dia lindo!; Que gentil!*); sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex. *Está bom!*).

□□ Negación (sentenzas declarativas negativas con *não, nunca; nada, nenhum nenhum(a), ninguém*).

□□ Interrogación (sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., *Quem fez o quê? Para que é isso?*); interrogativas tags (p. ex., *Queres ir ao cinema, não queres?*)).

□□ Expresión do modo (*pretérito perfeito simples e composto, imperfeito*); presente (*presente*); futuro (*ir + Inf., presente do indicativo + Adv.; haverde*)...

□□ Expresión do aspecto: puntual (tempos simples); durativo (*estar a + Inf., presente, pretérito imperfeito e pretérito perfeito composto do indicativo; continuar + Ger.*); habitual (*tempos simples (+ Adv.)*, p. ex. *No verão está calor*).

□□ Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); permiso (*poder + Inf.*; ser possível/permitido + *Inf.*), intención (*pensar + Inf.; querer de /ter de + Inf.*, pretérito imperfeito *gostar de + Inf.*), capacidade (*é capaz de + Inf.; saber*); possibilidade/probabilidade (*poder; dever; ser possível / impossível + Inf.; talvez*); obrigación (imperativo).

□□ Expresión da existencia (p.

ex., *ser, estar, haver/ter*); a entidade (substantivos contables/ incontables/colectivos/ compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/ tónicos); determinantes); a calidade (*-íssimo, -ílimo; muito raro; melhor*).

Expresión da cantidade: (singular/plural; numerais cardinais e ordinais); indefinida, absoluta (p. ex. *todo, maioria, ambos, nenhum...*) ou relativa (p. ex. *muito; tão; um pouco*).

□□ Expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia; movemento, dirección, orixe e acomodación).

□□ Expresión do tempo (expresións, preposicións e locucións de tempo (momento puntual (p. ex., *são quinze para as três; em 1999*), divisións (p. ex., días, meses; século; estación) e indicacións (p. ex., *atrás, cedo, tarde*) de tempo; duración (p. ex., *de/desde...a; durante*); anterioridade (*ainda; ontem*); posterioridade (*depois, logo, próxima segunda-feira*); secuencia (*primeiro, depois, finalmente*); simultaneidade (*ao mesmo tempo*); frecuencia (p. ex., *geralmente; usualmente*).

□□ Expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., *devagar, pior*).

Crterios de avaliación Lingua portuguesa

Competencia lingüística	escrita	70%
	Oral Lectura “Uma aventura...”	20%
Competencia dixital		10%
Competencia conciencia e expresións culturais		
Competencia social		
Competencia aprender a aprender		

As probas de avaliación escrita e as competencias lingüísticas correspondentes á expresión e comprensión escrita serán valoradas sobre un 70 %

As probas de avaliación oral, ben constatables ou ben a través da observación e evolución do alumnado serán valoradas sobre un 20%. Nelas inclúense as competencias lingüísticas expresión e comprensión oral. Dentro desta porcentaxe inclúese a conversa (con preguntas adaptadas e dirixidas) sobre un libro de lectura en portugués, que ben pode ser “Uma aventura na escola ou Uma aventura na cidade” ou calquera outro dun nivel máis baixo se así o require algún alumno-a

O resto de competencias, cun número de estándares baixo, será valorado cun 10% en total, entre elas as máis importantes por número de estándares son a

- Competencia Dixital (manexo de tradutores, dicionarios on line e aplicacións didácticas na aprendizaxe deste idioma),
- a competencia conciencia e expresións cultural (valoración do patrimonio lingüístico, cultural –especialmente o gastronómico e literario- evitando os prexuízos
- competencia social e cívica sobre todo na valoración da comunicación correcta no proceso de interacción dos individuos nunha sociedade
- competencia aprender a aprender, ligada á dixital por medio da cal xurda no alumnado a iniciativa de procura de información para avanzar no proceso de aprendizaxe.